

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VI./2018
Plénum

Nález:

spisová značka	PL. ÚS 51/2015
populárny názov	nakladanie s odpadom
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o súlade právnych predpisov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	25.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch § 59 ods. 2 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov čl. 1 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov čl. 7 ods. 1 Protokol č. 27 k Zmluve o Európskej únii zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch § 81 ods. 22 zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch § 28 ods. 4 písm. r Zmluva o Európskej únii (2012/C 326 Úradný vestník Európskej únie) čl. 4 ods. 3 Zmluva o Európskej únii (2012/C 326 Úradný vestník Európskej únie) čl. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 55 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 13 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 13 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1
analytická právna veta	Verejný záujem na implementácii princípu "jedna obec - jedna zmluva" v rámci zákona o odpadoch dosahuje takú ústavnú intenzitu, ktorá legitimizuje zavedenie "exkluzívnych zmlúv" v odpadovom hospodárstve. Zvolený model ústavný súd považuje za racionálny a rozumný spôsob dosiahnutia cieľov vymedzených požiadavkami ekologickej etiky, ktoré smerujú na jednej strane k zvýšeniu miery ochrany prírody (v tomto prípade zníženie množstva skládkovaného odpadu, predchádzaním vzniku odpadu, ako aj minimalizácii negatívnych vplyvov vzniku a nakladania s odpadom na životné prostredie a zdravie ľudí) a na druhej strane nevyhnutnosť zabezpečiť v systéme nakladania s odpadom zdravé konkurenčné prostredie pre všetky zúčastnené subjekty.
skutkový stav a základné fakty	Skupina poslancov doručila ústavnému súdu návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 28 ods. 4 písm. r), § 59 ods. 2 a § 81 ods. 22 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“) s čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 ústavy, ako i čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s čl. 3 Zmluvy o Európskej únii a obsahu Protokolu č. 27 pripojenému k Zmluve o

Európskej únii, ako i čl. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov.

V súvislosti s legislatívnym procesom prijímania nového zákona o odpadoch upozorňuje skupina poslancov v prvom rade na európsky kontext tzv. obalovej legislatívy a zdôrazňuje, že prijatiu zákona o odpadoch predchádzalo predloženie návrhu nového zákona o odpadoch do pripomienkového konania v rámci požiadaviek ukladaných smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti: «... Európska komisia predložila k návrhu Zákona o odpadoch pripomienky v zmysle čl. 8, ods. 2 Smernice 98/34/ES, v ktorých, okrem iného, podľa medializovaných informácií, Európska komisia upozornila na osobitný prístup, ktoré slovenské orgány zaujali k zmluvným rokovaniam v oblasti odpadov z obalov, keďže by mohli predstavovať prekážku pre fungovanie vnútorného trhu. Zákon o odpadoch vo vzťahu ku kolektívnemu nakladaniu so spoločným odpadom z obalov a separovaným komunálnym odpadom stanovuje pravidlo, že oprávnené subjekty (v zmysle novej terminológie „organizácie zodpovednosti výrobcov“) môžu uzatvárať zmluvy len s obcami (to znamená, že v zmysle nových zákonných pravidiel už nebudú môcť byť uzatvárané zmluvy s inými organizáciami, akými sú napríklad, zberne odpadu), pričom zároveň má platiť zásada „jedna obec = jedna zmluva“. Z tohto dôvodu sa v Zákone o odpadoch zaviedli ustanovenia, ktoré majú priamy vplyv na existenciu zmlúv, ktoré sú v súčasnosti platné v rámci iného právneho režimu.»

Navrhovatelia, osvojujú si argumentáciu Európskej komisie, poukazujú a detailnejšie objasňujú problematické aspekty zavedenia tzv. princípu „jedna obec = jedna zmluva“, ktorého podstatou je pravidlo, v zmysle ktorého môže obec uzatvoriť zmluvu len s jednou organizáciou zodpovednosti výrobcov na najmenej jeden rok: „Tento princíp sa opiera o kombináciu troch významných elementov, ktoré sa v aktuálne účinnej slovenskej právnej úprave nenachádzajú, menovite: (i) organizácie zodpovednosti výrobcov (predtým oprávnené organizácie) môžu vykonávať svoju činnosť a získať prístup k zozbieranému odpadu iba na základe zmlúv uzavretých s obcami, (ii) každá obec môže uzatvoriť zmluvu iba s jednou organizáciou zodpovednosti výrobcov, a (iii) ak súhrnný zberový (trhový) podiel výrobcov obalov zastúpených organizáciou zodpovednosti výrobcov nedosiahne objem zberu pokrytý zmluvami s obcami, ktoré uzavrela táto organizácia, organizácia zodpovednosti výrobcov stratí svoju autorizáciu alebo jej dokonca nebude vôbec udelená autorizácia na to, aby sa stala organizáciou zodpovednosti výrobcu podľa nového Zákona o odpadoch.“

Navrhovatelia zdôrazňujú, že napadnuté ustanovenia zákona o odpadoch vytvárajú objektívne verejným záujmom nezdôvodniteľné rozdiely v právnom postavení jednotlivých subjektov hospodárskej súťaže, a to v troch rovinách: „(i) v prvej rovine ide o skutočnosť, že zákonodarca si arbitrárne vybral jednu kategóriu zmluvných vzťahov existujúcich na relevantnom trhu a priradil mu výlučné postavenie, pričom zároveň ponechal v platnosti už existujúce zmluvy, ktoré patria do uvedenej kategórie (k existujúcim zmluvám postačí podpísať dodatky a zmluvy doplniť o ustanovenia požadované Zákom o odpadoch – nepôjde tak o vytváranie nového právneho vzťahu, ale len o úpravu už existujúcich právnych vzťahov); naopak všetky ostatné kategórie zmluvných vzťahov vyplývajúcej v súvislosti s plnením povinností podľa legislatívy týkajúcej sa odpadu z obalov, stratia nadobudnutím účinnosti Zákona o odpadoch akúkoľvek právnu relevanciu, keďže v obci bude môcť vykonávať svoju činnosť len tá organizácia zodpovednosti výrobcov, ktorá bude mať s príslušnou obcou uzatvorenú zmluvu.“

Druhá rovina (ii) objektívne verejným záujmom nezdôvodniteľných rozdielov v právnom postavení jednotlivých subjektov hospodárskej súťaže v súvislosti s napadnutými ustanovenia zákona o odpadoch sa vytvára v rovine vzťahu k možnému vstupu ďalších konkurenčných organizácií zodpovednosti výrobcov na relevantný trh. Zákon o odpadoch „vytvára také bariéry vstupu na trh, ktoré po zadelení všetkých obcí organizáciám zodpovednosti výrobcov prakticky vylúčia

	<p>akýkoľvek vstup iného subjektu na daný relevantný trh – je len veľmi málo pravdepodobné, ak nie prakticky vylúčené, aby určitá obec vypovedala svoju zmluvu s organizáciou zodpovednosti výrobcov a podpísala zmluvu, resp. zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy so subjektom, ktorému ešte nebola udelená autorizácia, a ktorému táto autorizácia ani nemusí byť udelená v prípade, ak neuzatvorí dostatočný počet zmlúv s obcami, aby pokryl požadovaný trhový podiel, resp. splnil ostatné podmienky Zákomom o odpadoch".</p> <p>Tretia rovina (iii) objektívne verejným záujmom nezdôvodniteľných rozdielov v právnom postavení jednotlivých subjektov hospodárskej súťaže v súvislosti s napadnutými ustanoveniami zákona o odpadoch sa vytvára v rovine zberu oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu. Zákon o odpadoch umožňuje „akumulovať presahujúce množstvá v rukách jednej organizácie zodpovednosti výrobcov, ktorá ani len nemá zákonnú povinnosť poskytnúť tieto presahujúce množstvá iným subjektom; uvedený zákonný mechanizmus bude automaticky viesť k tomu, že niektoré z ostatných subjektov budú mať zmarený prístup k potrebným množstvám oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu, čo môže v zmysle ustanovenia § 94 ods. 2 Zákona o odpadoch viesť k zrušeniu a zániku autorizácie udelenej konkurenčnému subjektu; dominantná organizácia zodpovednosti výrobcov tak bude mať nezdôvodniteľné osobitné postavenie aj v možnosti vytlačiť/zabrániť vstupu ostatných konkurentov aj prostredníctvom akumulácie oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu; vzniku tejto situácie mohol zákonodarca zabrániť tým, ak by stanovil zákonnú povinnosť a nie len možnosť poskytnúť presahujúce množstvá oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu ostatným subjektom (t. j. v prospech organizácií zodpovednosti výrobcov, výrobcov zastúpených treťou osobou a výrobcov vyhradených výrobkov, ktorí plnia vyhradené povinnosti individuálne a ktorí sú členmi koordinačného centra.).“.</p> <p>Na základe už citovaných tvrdení následne navrhovateľa dochádzajú k záveru, že „vyššie uvedené obmedzenia súťaže nie sú odôvodnené verejným záujmom a namietané ustanovenia sú v rozpore s ústavnou zásadou v zmysle čl. 55 ods. 2 Ústavy SR.“</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Zmena napadnutej právnej úpravy po prijatí návrhu navrhovateľov na ďalšie konanie</p> <p>Ústavný súd zistil, že národná rada schválila 18. októbra 2017 zákon č. 292/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona o odpadoch“), a to s účinnosťou od 1. decembra 2017, okrem čl. I bodov 1 až 27, § 20 ods. 1, 2, 4 až 8 v bode 28, bodov 29 až 241, 243 až 247, čl. II až IV, čl. V bodov 2 až 9 a čl. VI až IX, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2018 a okrem čl. I § 20 ods. 3 v bode 28, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2023. Novela zákona o odpadoch bola v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnená 29. novembra 2017 a obsahovo sa dotkla aj § 28 ods. 4 písm. r) zákona o odpadoch.</p> <p>Článok I bod 63 novely zákona o odpadoch, meniaci znenie § 28 ods. 4 písm. r) zákona o odpadoch, nadobudol účinnosť 1. januára 2018.</p> <p>Podľa § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde ak preskúmané právne predpisy stratia platnosť pred vyhlásením nálezu ústavného súdu, konanie sa zastaví.</p> <p>Ústavný súd v ustálenej judikatúre zásadne považuje stratu platnosti preskúmaných právnych predpisov za dôvod na zastavenie konania bez ohľadu na to, že v čase doručenia návrhu na začatie konania napadnuté právne predpisy, ich časti alebo jednotlivé ustanovenia ešte boli súčasťou platného právneho poriadku Slovenskej republiky (PL. ÚS 23/02, PL. ÚS 16/03). Obsahová kvalitatívna zmena napadnutých zákonných ustanovení v priebehu</p>

konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy môže vyvolať v tomto type konania následok spočívajúci v tom, že prestane existovať objektívny záujem na objasnení a vyslovení protiústavnosti napadnutých ustanovení, ktoré sa mali podrobiť ústavnej kontrole (pozri napr. PL. ÚS 12/09). Ústavný súd už konštatoval, že novelizácia napadnutých ustanovení meniaci ich obsahový význam sa hodnotí ako zánik platnosti pôvodného znenia napadnutých ustanovení (PL. ÚS 43/03). Ústavný súd preto potom podľa § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde a v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (PL. ÚS 21/98, PL. ÚS 4/02, PL. ÚS 11/02, PL. ÚS 43/03, PL. ÚS 7/05, PL. ÚS 1/2012, PL. ÚS 4/2016) konanie o súlade označených ustanovení zastaví.

Z uvedených dôvodov musel ústavný súd preskúmať a ustáliť obsahový charakter zmien napadnutých ustanovení zákona o odpadoch, aby mohol dospieť k jednoznačnému záveru o potrebe aplikácie citovaného § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 28 ods. 4 písm. r) zákona o odpadoch účinného do 31. decembra 2017 bola organizácia zodpovednosti výrobcov povinná oznámiť presahujúce množstvá koordinačnému centru; na základe zmluvných podmienok podľa § 28 ods. 4 písm. f) zákona o odpadoch mohla tieto množstvá poskytnúť v prospech organizácií zodpovednosti výrobcov, výrobcov zastúpených treťou osobou a výrobcov vyhradených výrobkov, ktorí plnili vyhradené povinnosti individuálne a ktorí boli členmi koordinačného centra.

Podľa § 28 ods. 4 písm. r) zákona o odpadoch účinného od 1. januára 2018 je organizácia zodpovednosti výrobcov povinná oznámiť koordinačnému centru presahujúce množstvá vzťahujúce sa k súhrnnému zberovému podielu zastúpených výrobcov obalov a výrobcov neobalových výrobkov, výrobcov elektrozariadení a cieľov zberu použitých batérií a akumulátorov do 28. februára nasledujúceho kalendárneho roka; na základe zmluvných podmienok podľa § 28 ods. 4 písm. f) zákona o odpadoch poskytne presahujúce množstvá vzťahujúce sa k súhrnnému zberovému podielu zastúpených výrobcov obalov a výrobcov neobalových výrobkov v prospech organizácií zodpovednosti výrobcov a výrobcov vyhradených výrobkov, ktorí plnia vyhradené povinnosti individuálne a ktorí sú členmi koordinačného centra pre prúd odpadov z obalov a z neobalových výrobkov, pričom tieto organizácie zodpovednosti výrobcov a výrobcovia vyhradených výrobkov, ktorí si plnia vyhradené povinnosti individuálne, prijímú pri dodržaní nediskriminačných podmienok tieto presahujúce množstvá.

Z citovaných ustanovení zákona o odpadoch v zneniach účinných do 31. decembra 2017 a novely zákona o odpadoch účinnej od 1. januára 2018 zreteľne vyplýva, že v § 28 ods. 4 písm. r) došlo k obsahovej zmene, a to v rozsahu, ktorý korešponduje s požiadavkami a argumentmi navrhovateľov. Novela zákona o odpadoch zmenila normatívnu modalitu predmetného ustanovenia a pôvodnú fakultatívnu možnosť (oprávnenie) organizácií zodpovednosti výrobcov poskytnúť presahujúce množstvá v prospech iných organizácií zodpovednosti výrobcov, výrobcov zastúpených treťou osobou a výrobcov vyhradených výrobkov, ktorí plnili vyhradené povinnosti individuálne a ktorí boli členmi koordinačného centra, na povinnosť poskytnúť presahujúce množstvá uvedeným subjektom.

Novelou zákona o odpadoch účinnou od 1. januára 2018 došlo k zmene preskúmvanej právnej úpravy, a to práve v tom jej aspekte, ktorý navrhovatelia citovanou argumentáciou kritizovali (body 16 až 17 tohto nálezu). Aktuálne účinná právna úprava totižto už neponecháva v dispozičnej sfére organizácií zodpovednosti výrobcov voľbu, či ponúknu presahujúce množstvá ostatným členom koordinačného centra, ale stanovuje im to explicitne a kogentne ako ich povinnosť.

Ústavný súd po porovnaní dotknutej právnej úpravy účinnej do 31. decembra

2017 s právnou reguláciou účinnou v súčasnosti (po 1. januári 2018) konštatuje, že oprávnenie organizácie zodpovednosti výrobcov dobrovoľne poskytnúť presahujúce množstvá v prospech ostatných organizácií zodpovednosti výrobcov (resp. členov koordinačného centra) podľa § 28 ods. 4 písm. r) zákona o odpadoch už v čase meritórneho rozhodovania ústavného súdu o návrhu navrhovateľov netvorí súčasť účinného právneho stavu. Ústavný súd preto konanie o návrhu navrhovateľov v časti týkajúcej sa súladu § 28 ods. 4 písm. r) zákona o odpadoch s čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 ústavy, čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s čl. 3 Zmluvy o Európskej únii a obsahu Protokolu č. 27 pripojenému k Zmluve o Európskej únii, ako i čl. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov zastavil podľa § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde.

**Meritórny prieskum zvyšnej časti návrhu
K namietanému nesúladu s čl. 55 ods. 2 ústavy**

Podľa čl. 55 ods. 2 ústavy Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž. Podrobnosti ustanoví zákon. Základom hospodárskej súťaže je voľnosť vstupu na trh a rovnosť pravidiel správania na trhu pre účastníkov hospodárskej súťaže. Slovenská republika prostredníctvom čl. 55 ods. 2 zaručuje, že zabezpečí základné pravidlá vstupu do hospodárskej súťaže a účasti na hospodárskej súťaži.

Nerovnaké právne postavenie účastníkov hospodárskej súťaže by bolo v súlade s čl. 55 ods. 2 ústavy, ak by ho zákonodarca ustanovil vo verejnom záujme. Ústava síce výslovne nezdôrazňuje požiadavku verejného záujmu v čl. 55 ods. 2, avšak patrí k všeobecným princípom implikovaným v princípoch tvorby práva v právnom štáte, a preto má právny význam aj vo vzťahu k princípom ochrany a podpory hospodárskej súťaže. Verejný záujem na obmedzení hospodárskej súťaže nemožno stotožňovať ani zamieňať s verejným záujmom opodstatňujúcim obmedzenie uplatnenia práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Verejný záujem na obmedzení hospodárskej súťaže nemožno predpokladať, ale treba ho preukázať (PL. ÚS 13/97).

Slovenská republika zaručuje ochranu a podporu hospodárskej súťaže vo fáze tvorby práva aj vo fáze aplikácie práva. Ochranu a podporu hospodárskej súťaži vo fáze tvorby práva je povinná zabezpečiť národná rada. Navrhovatelia namietli, že národná rada túto svoju ústavnú povinnosť porušila, lebo prijala zákon, ktorý namiesto ochrany a podpory hospodársku súťaž na relevantnom trhu s odpadmi z obalov obmedzuje, a to až v troch rovinách: (i.) arbitrárnym zvýhodnením jednej kategórie zmluvných vzťahov existujúcich na relevantnom trhu; (ii) limitáciou vstupu ďalších konkurenčných organizácií zodpovednosti výrobcov na relevantný trh a (iii.) akumuláciou presahujúcich množstiev odpadu z obalov v rukách jednej organizácie zodpovednosti výrobcov.

Ústavný súd identifikoval dve argumetačné línie kopírujúce dva nosné piliere ústavného princípu ochrany hospodárskej súťaže, ktoré sú dôležité pri posúdení predmetnej veci, a to (i) voľnosť vstupu na relevantný trh a (ii) rovnosť pravidiel pre účastníkov hospodárskej súťaže. Voľnosť vstupu na relevantný trh je podľa názoru navrhovateľov ohrozená limitáciou vstupu ďalších konkurenčných organizácií zodpovednosti výrobcov na relevantný trh, ktorá vzniká implementáciou nového funkčného mechanizmu označovaného navrhovateľmi kondenzovane ako princíp „jedna obec = jedna zmluva“.

Nerovnovážnosť pravidiel pre účastníkov hospodárskej súťaže taktiež súvisí s daným problémovým princípom „jedna obec = jedna zmluva“, keďže podľa navrhovateľov došlo k arbitrárnemu zvýhodneniu jednej kategórie subjektov na relevantnom trhu, a to tých subjektov, ktoré v minulosti fungovali na princípe analogickom k aktuálne normatívne nastavenému modelu.

Keďže jadro problému a trečiu plochu s oboma aspektmi princípu ochrany hospodárskej súťaže zjavne tvorí implementácia princípu „jedna obec = jedna zmluva“, považoval ústavný súd za krucálne analyzovať a pochopiť esenciu tohto normatívneho mechanizmu, a to všetko samozrejme v ústavnoprávnom kontexte.

Sumarizujúc je možné konštatovať, že § 81 ods. 22 spolu s § 59 ods. 2 zákona o odpadoch, zavádzajúc princíp „jedna obec = jedna zmluva“, implementujú do slovenskej právnej úpravy tri nové prvky: (i) organizácie zodpovednosti výrobcov prevádzkujúce systém združeného nakladania s odpadmi z obalov a s odpadmi z neobalových výrobkov oddelene vyzbieraných z komunálnych odpadov môžu vykonávať svoju činnosť a získať prístup k zozbieranému odpadu iba na základe zmlúv uzavretých s obcami, (ii) každá obec môže uzatvoriť zmluvu iba s jednou organizáciou zodpovednosti výrobcov prevádzkujúcou systém združeného nakladania s odpadmi z obalov a s odpadmi z neobalových výrobkov oddelene vyzbieraných z komunálnych odpadov a (iii) ak objem zberu pokrytý zmluvami s obcami, ktoré uzavrela organizácia zodpovednosti výrobcov prevádzkujúca systém združeného nakladania s odpadmi z obalov a s odpadmi z neobalových výrobkov oddelene vyzbieraných z komunálnych odpadov, nedosiahne súhrnný zberový (trhový) podiel ňou zastúpených výrobcov obalov, takáto organizácia zodpovednosti výrobcov stratí svoju autorizáciu alebo jej dokonca nebude vôbec udelená autorizácia na to, aby sa stala organizáciou zodpovednosti výrobcov podľa zákona o odpadoch. Kombinácia týchto elementov podľa navrhovateľov vytvorí základ pre trvalé narušenie súťažného prostredia.

V rámci posúdenia načrtnutého problému považuje ústavný súd za vhodné v prvom rade vyriešiť otázku, či vôbec existuje relácia medzi právnym postavením organizácií zodpovednosti výrobcov a hospodárskou súťažou. Inak vyjadrené, ústavný súd skúmal, či organizácie zodpovednosti výrobcov v rámci svojho pôsobenia participujú na hospodárskej súťaži a či ich činnosť spadá pod rámec hospodárskej činnosti v rámci relevantného trhu. Táto otázka sa javila ako relevantná o to viac, že organizácie zodpovednosti výrobcov sú subjektmi, ktoré sú ex lege neziskové, resp. účelom ich existencie nie je dosahovanie zisku.

Systematický výklad zákona o odpadoch poukazuje na to, že zákonodarca vymedzil systém združeného nakladania s vyhradeným prúdom odpadu ako súbor na seba nadväzujúcich, vzájomne súvisiacich a podmienených aktivít účastníkov hospodárskej súťaže v odpadovom hospodárstve, ktorých cieľom je komplexné zabezpečenie zberu a spracovania vyhradeného prúdu odpadu vrátane prípravy na opätovné použitie a recyklácie vyhradeného prúdu odpadu, ktorý je vytvorený zmluvnými vzťahmi, ktoré na účel zabezpečenia plnenia vyhradených povinností v rozsahu udelenej autorizácie uzavrela organizácia zodpovednosti výrobcov s ostatnými účastníkmi hospodárskej súťaže v odpadovom hospodárstve (§ 27 ods. 10 zákona o odpadoch). Z legálnej definície systému združeného nakladania teda vyplýva, že podstatou tohto procesu sú aktivity účastníkov hospodárskej súťaže a medzi tieto subjekty patria aj organizácie zodpovednosti výrobcov.

Ako subsidiárny argument potvrdzujúci zaradenie činnosti organizácií zodpovednosti výrobcov pod rámec hospodárskej súťaže je možné uviesť odkaz na § 3 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že sa za podnikateľa pre potreby tohto zákona pokladá aj „fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.“. Per analogiam je možné pod citovanú právnu normu subsumovať aj (postavenie) organizácií

zodpovednosti výrobcov.

Zohľadňujúc aj kontext rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie, ako aj predošlú rozhodovaciu činnosť ústavného súdu, bolo možné dospieť ku konklúzii o zaradení činnosti organizácií zodpovednosti výrobcov pod rámec hospodárskej súťaže, čím sa konzekventne legitimovala aj otázka potenciálneho zásahu do princípu ochrany hospodárskej súťaže.

Po ustálení právneho záveru v súvislosti so zaradením činnosti organizácií zodpovednosti výrobcov pod rámec hospodárskej súťaže pristúpil ústavný súd k posúdeniu princípu „jedna obec = jedna zmluva“.

Zmluvy medzi obcami a organizáciami zodpovednosti výrobcov o nakladaní s odpadmi z obalov nie sú síce exkluzívne na úrovni peňažných tokov, keďže peňažné plnenia prebiehajú na úrovni „výrobca – organizácia zodpovednosti výrobcov“ a následne na úrovni „organizácia zodpovednosti výrobcov – spoločnosť podnikajúca v odpadovom hospodárstve“ (napr. zber, triedenie odpadu), no všetky tri úrovne, na ktorých pôsobia organizácie zodpovednosti výrobcov sú úzko previazané, a preto dominantné/exkluzívne postavenie organizácií zodpovednosti výrobcov v oblasti zmluvných vzťahov s obcami môže ovplyvniť hospodársku súťaž aj na trhu výrobcov vyhradených výrobkov, ako aj na trhu spoločností podnikajúcich v odpadovom hospodárstve. V tomto kontexte môže princíp „jedna obec = jedna zmluva“ predstavovať zavedenie exkluzívnych dohôd, ktoré intervenujú do funkčných mechanizmov hospodárskej súťaže, keďže ich uzavretie je podmienkou na to, aby mohla konkrétna organizácia zodpovednosti výrobcov prevádzkovať systém združeného nakladania s odpadmi z obalov a s odpadmi z neobalových výrobkov oddelene vyzbieraných z komunálnych odpadov v tej-ktorej obci.

Z pohľadu posúdenia ústavnoprávnej konformity „exkluzívnych“ zmlúv je pritom podstatné určiť, či existoval/existuje verejný záujem na vytvorení takéhoto mechanizmu.

Ústavný súd konštatuje, že verejný záujem v prípade posudzovaného návrhu skupiny poslancov je potrebné vnímať v súvislosti s požiadavkami ekologickej etiky, a to ako verejný záujem na zachovaní prírody ako hodnoty. Takto vymedzený verejný záujem nachádza svoje normatívne ukotvenie aj v ustanoveniach šiesteho oddielu druhej hlavy ústavy v podobe práva na ochranu životného prostredia (transformácia akceptovaných morálnych noriem na ústavnoprávne normy), ako aj v zmysle a účele zákona o odpadoch, ktorý naprieč svojimi ustanoveniami apeluje na ekologické postupy.

Jedným z primárnych cieľov zákona o odpadoch je zabezpečiť funkčný systém nakladania s odpadmi v súlade s požiadavkami ekologickej etiky. Konzekventne je v prípade organizácií zodpovednosti výrobcov cieľom zabezpečiť funkčný systém združeného nakladania s vyhradeným prúdom odpadov, v posudzovanom prípade s odpadmi z obalov. Takto vymedzené ciele súvisia de facto s novou koncepciou tzv. rozšírenej zodpovednosti výrobcov, v rámci ktorej sú výrobcovia plne zodpovední aj za odpady z obalov a odpady z neobalových výrobkov z plastu, papiera, skla a kovov, ktoré sú hlavnou zložkou komunálnych odpadov, ktoré sa vytriedňujú z komunálnych odpadov.

Keďže v zmysle § 81 ods. 6 písm. b) zákona o odpadoch je skladovanie vytriedených zložiek komunálnych odpadov (vrátane obalov) v obci zakázané a zároveň je bremeno zodpovednosti prenesené na výrobcov (v rámci koncepcie rozšírenej zodpovednosti výrobcov), dochádza k motivácii obcí efektívnejšie triediť odpad, keďže platí priama úmera medzi množstvom vytriedeného odpadu a nákladmi, ktoré hradí výrobca (priamy dôsledok incentives vytvorenej zákonom o odpadoch). Trojčlenku subjektov v rámci opisanej schémy uzatvárajú práve organizácie zodpovednosti výrobcov, ktoré predstavujú medzičlánok medzi obcami a výrobcami. Pre účely zabezpečenia svojich povinností následne

organizácia zodpovednosti výrobcov uzatvára zmluvu s obcou (§ 59 ods. 2 zákona o odpadoch) a existencia zmluvy je nutnou podmienkou pre zabezpečovanie systému združeného nakladania s odpadmi z obalov. Zmluvný vzťah medzi organizáciou zodpovednosti výrobcov a obcou je garanciou funkčnosti systému združeného nakladania s týmto vyhradeným prúdom odpadov (z obalov) a zároveň zárukou možného splnenia výhradných povinností vyplývajúcich výrobcom z koncepcie rozšírenej zodpovednosti.

Z textu dôvodovej správy k zákonu o odpadoch vyplýva, že dôvodom na zavedenie princípu „jedna obec = jedna zmluva“ je reakcia na predošlé problémy vyplývajúce z praxe, keď dochádzalo k zneužívaniu existujúceho systému a k duplicitnému vykazovaniu vyzbieraných a spracovaných množstiev odpadov z obalov a neobalových výrobkov v rámci konkrétnej obce. Takéto skresľovanie dát mohlo následne deformovať systém a spôsobiť nenaplnenie cieľov odpadového hospodárstva, ktoré sú reflexiou postulátov ekologickej etiky. Dôvodom, ktorým zákonodarca odôvodnil princíp „jedna obec = jedna zmluva“ je získanie presných štatistických informácií o vyhradených prúdoch odpadov z obalov a neobalových výrobkov a s tým spojená možnosť transparentnej kontroly, ako aj vyhodnotenia efektivity plnenia povinností jednotlivých subjektov. Tieto dôvody pritom ústavný súd vyhodnocuje ako dostatočne racionálne.

Vláda vo svojom stanovisku zároveň poukazuje aj na ďalší konkrétny praktický aspekt spojený s prípadnou multiplicitou zmlúv medzi obcou a viacerými organizáciami zodpovednosti výrobcov. Ak by na území jednej obce pôsobilo v priebehu roka viac organizácií zodpovednosti výrobcov, musel by byť rozmiestnený dvojnásobný/viacnásobný počet zberných nádob a už dnes je problém, kam ich v obciach umiestniť. Taktiež by bol neefektívny samotný zvoz odpadu – dva zvozy pre dve alebo viaceré organizácie zodpovednosti výrobcov z jednej obce. Bolo by komplikované určiť, ako by bolo rozdelené množstvo odpadu z jednej obce, či by si rozdelili organizácie zodpovednosti výrobcov obec napr. podľa ulíc, či by si navzájom „nekradli“ odpad. Výsledkom by to bol potenciálny chaos pre občanov a v konečnom dôsledku nefunkčný systém nakladania s komunálnym odpadom v obci.

Tretí dôvod, na ktorý poukazuje vláda a ústavný súd ho považuje taktiež za legitímny, spočíva vo zvýšení efektivity zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov a eliminácii snáh výrobcov o obchádzanie/zjednodušovanie svojich výhradných povinností, pretože v súčasnosti je hlavným problémom obalových komodít skutočnosť, že povinné osoby si svoje limity riešia hlavne cez priemyselné obaly, čo je oveľa jednoduchšia a lacnejšia cesta získania potrebných množstiev odpadov z obalov. Avšak o obaly a neobalové výrobky v komunálnom odpade potom nikto z povinných osôb nejavi záujem a nie je motivácia riešiť zvyšovanie množstiev triedeného zberu komunálnych odpadov v Slovenskej republike. V zákone o odpadoch sa teda zavádza pre organizácie zodpovednosti výrobcov, ktoré zabezpečujú v obciach nakladanie s odpadmi z obalov a neobalových výrobkov, povinnosť zabezpečiť aj zber týchto odpadov, ktoré sú súčasťou komunálnych odpadov, a to vo výške svojho zberového podielu, ktorého výpočet nový zákon ustanovuje.

Na základe prezentovaných argumentov a posúdenia relevantných ustanovení zákona o odpadoch dospel ústavný súd k záveru, že multiplicita zmluvných vzťahov by v posudzovanom prípade predstavovala zvýšené transakčné náklady a vice versa systém jednej zmluvy znižuje transakčné náklady, keďže zjednodušuje a sprehľadňuje systém. Odvolávajúc sa na základný koncept ekonomickej analýzy práva – Coaseho teorému – je možné konštatovať, že z pohľadu ekonomickej efektivity právnej úpravy je želaným stavom situácia, keď právna regulácia napomáha znižovať transakčné náklady (BROULÍK, J., BARTOŠEK, J. Ekonomický prístup k právu. Praha : C. H. Beck, 2015, s. 55.). Tento predpoklad je v tomto prípade splnený, keďže dotknutým subjektom (výrobca/organizácia zodpovednosti výrobcov/výrobca) je umožnené koncentrovať úpravu ich povinností do jedného úrovňovej platformy zmluvných

vzťahov a nedochádza tu k ich triedeniu, čo výrazným spôsobom šetrí náklady, ktoré by boli za iných okolností spojené s uzatváraním viacerých zmlúv [náklady na prieskum, na vyjednávanie a náklady na vynucovanie plnenia povinnosti (Kol. autorov. Aktuálne otázky teórie práva. Bratislava : Wolters Kluwer, 2018, s.130.)].

Ústavný súd zároveň zohľadnil aj skutočnosť, že nejde o rigidný uzatvorený zmluvný systém. Flexibilita systému (ktorá je v tomto prípade stotožniteľná s požiadavkami funkčných mechanizmov hospodárskej súťaže, medzi ktoré je možné zaradiť aj elimináciu vzniku monopolov) je garantovaná jednak možnosťou obcí v ročnom horizonte vypovedať uzatvorené zmluvy (garancie hospodárskej súťaže na strane obcí) a taktiež možnosťou vytvoriť si vlastnú organizáciu zodpovednosti výrobcov za podmienok, ktoré sú z normatívneho hľadiska rovnocenné pre všetky subjekty (garancia hospodárskej súťaže na strane výrobcov). Fixácia zmlúv na obdobie jedného roka zabezpečuje na jednej strane stabilitu vzťahov počas jedného roka, ale zároveň umožňuje zmenu každý rok. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že slovné spojenie „exkluzívna zmluva“ použil predovšetkým ako mierne neobratnú slovnú barličku, keďže stricto sensu nejde o exkluzívne zmluvy. Niet polemiky o tom, že obec môže mať uzavretú zmluvu len s jednou organizáciou zodpovednosti výrobcov, avšak táto zmluva je zo strany obce bez udania dôvodu vypovedateľná k 31. decembru daného kalendárneho roka. Zároveň je ponechaná možnosť v rámci zmluvnej slobody autonómny spôsobom si upraviť aj iné spôsoby ukončenia tohto zmluvného vzťahu. Ako bolo aj v predošlých bodoch naznačené, tieto skutočnosti považuje ústavný súd za dôležité z pohľadu „zjemnenia“ niektorých potenciálnych negatív napadnutej právnej úpravy z pohľadu zásahu do princípov ochrany hospodárskej súťaže.

Ústavný súd zároveň vyhodnocuje niektoré obavy navrhovateľov, súvisiace s domnelou neochotou obcí uzatvárať nové zmluvné vzťahy, ako neopodstatnené, sugestívne, ba až špekulatívne. Medzi najzávažnejšie interpretačné lapsusy navrhovateľov pritom patrí nedostatočné vymedzenie úlohy organizácií zodpovednosti výrobcov v procese zabezpečenia funkčného systému nakladania s odpadmi v súlade s požiadavkami ekologickej etiky. Organizácie zodpovednosti výrobcov majú totižto veľmi špecifickú povahu, ktorá determinuje aj ich podiel na funkčnosti hospodárskej súťaže. Boli vytvorené ako suplementárne subjekty, ktorých účelom je zabezpečiť plnenie povinností výrobcov vyhradených výrobkov. Predstavujú veľmi osobitú, limitovanú a akcesorickú formu podnikania, ktoré funguje ako vedľajšia činnosť viazaná na hlavnú podnikateľskú činnosť výrobcov vyhradených výrobkov. Ak sa teda na organizácie zodpovednosti výrobcov pozeráme z hľadiska ich účelu ako na „pomocné organizácie“ výrobcov vyhradených výrobkov, napadnutá právna úprava predstavuje skôr zásah do práva na podnikanie samotných výrobcov, ktorého intenzita je však oslabená práve limitovanou a akcesorickou formou podnikania organizácií zodpovednosti výrobcov, keďže ich hlavným cieľom bolo napomôcť plneniu povinností výrobcov vyhradených výrobkov vyplývajúcich z „rozšírenej zodpovednosti výrobcov“ v oblasti nakladania s odpadmi. V tomto smere teda nejde o zásah do hlavnej podnikateľskej činnosti výrobcov vyhradených výrobkov.

Ústavný súd sa pri posudzovaní návrhu skupiny poslancov pohyboval v priestore vymedzenom dvoma mantinelmi: na jednej strane sa nachádzal verejný záujem na znížení množstva skládkovaného odpadu, predchádzaní vzniku odpadu, ako aj minimalizácii negatívnych vplyvov vzniku a nakladania s odpadom na životné prostredie a zdravie ľudí (súhrnne označené v tomto náleze ako dôsledky morálnych imperatívov ekologickej etiky) a na druhej strane nevyhnutnosť zabezpečiť v systéme nakladania s odpadom zdravé konkurenčné prostredie pre všetky zúčastnené subjekty. Na základe vykonanej analýzy a po zohľadnení všetkých nuáns posudzovaného problému ústavný súd konštatuje, že identifikoval verejný záujem na implementácii princípu „jedna obec = jedna zmluva“ a tento verejný záujem dosahuje takú ústavnú intenzitu, ktorá legitimizuje zavedenie „exkluzívnych zmlúv“ v odpadovom hospodárstve.

Zvolený model ústavný súd zároveň považuje za racionálny a rozumný spôsob dosiahnutia cieľov vymedzených požiadavkami ekologickej etiky, ktoré smerujú k zvýšeniu miery ochrany prírody (v ústavnoprávnej terminológii vyjadrené ako kompatibilný s požiadavkami overovanými testom racionality).

Vychádzajúc z už uvedených východísk, ústavný súd dospel k záveru, že navrhovateľmi napadnutá právna úprava je v súlade s čl. 55 ods. 2 ústavy.

K namietanému nesúladu s čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ods. 3 a 4 a čl. 35 ods. 1 ústavy

Pokiaľ ide o časť návrhu týkajúcu sa namietaného nesúladu napadnutých ustanovení zákona o odpadoch s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy, ústavný súd konštatuje skutočnosť, na ktorú upozorňujú aj samotní navrhovatelia, a to, že posudzovanie súladu právnych noriem s označenými ustanoveniami ústavy má akcesorickú povahu, tzn. je relevantné iba v kontexte konkrétneho vyjadrenia ich dopadu na základné práva alebo slobody zaručené v ústave.

Pri skúmaní otázky, či v konkrétnom prípade došlo alebo nedošlo k porušeniu ústavného princípu rovnosti pred zákonom, treba najprv preskúmať to, či pri obmedzení niektorého základného práva alebo slobody bol alebo nebol rešpektovaný príkaz vyjadrený v čl. 13 ods. 3 ústavy, podľa ktorého zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky, t. j. z hľadiska skúmania porušenia princípu rovnosti pri obmedzovaní niektorého základného práva alebo slobody je nemysliteľná interpretácia a aplikácia čl. 12 ods. 1 prvej vety a čl. 12 ods. 2 ústavy bez spojenia s čl. 13 ods. 3 ústavy (PL. ÚS 16/08, PL. ÚS 12/2014).

V súvislosti s uvedenými skutočnosťami je tiež vhodné pripomenúť, že podľa judikatúry ústavného súdu má čl. 12 ods. 2 ústavy všeobecný, deklaratívny charakter, a nie charakter základného ľudského práva a slobody. Jeho použitia sa možno dovoľávať len v spojitosti s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd uvedených v ústave (I. ÚS 17/99).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je možné posúdenie namietaného nesúladu napadnutých ustanovení zákona o odpadoch s článkami ústavy týkajúcimi sa princípu rovnosti len v kontexte zásahu do konkrétneho základného práva, ktorým je v tomto prípade základné právo podnikateľ a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť v zmysle čl. 35 ods. 1 ústavy. Ústavný súd považuje na tomto mieste za vhodné (ad marginem) podotknúť, že čl. 55 ods. 2 ústavy neobsahuje základné právo či slobodu, ale ústavný princíp ochrany hospodárskej súťaže, ergo táto časť namietaného nesúladu napadnutých ustanovení zákona o odpadoch bola posudzovaná osobitne, v inom ústavnoprávnom kontexte. Základné právo podnikateľ je zaradené v ústave medzi hospodárske, kultúrne a sociálne práva, preto sa ho možno domáhať len v medziach príslušných zákonov, ktoré upravujú jeho výkon. Zákonodarca disponuje pri tvorbe týchto zákonov širokou mierou uváženia týkajúcou sa voľby adekvátnej hospodárskej a sociálnej, resp. enviromentálnej politiky, čo znamená, že rozhoduje o tom, v akom rozsahu, v akej kvalite a za akých podmienok ho bude garantovať. Táto miera uváženia nie je absolútna. Jej limity sú vyjadrené v ústavných princípoch a v požiadavke ochrany ďalších hodnôt, na ktorých je ústava založená a ktoré chráni. V kontexte posudzovaného návrhu to znamená, že zákonodarca bol limitovaný nielen ústavným rámcom právneho štátu a jeho inherentnými princípmi, ale aj princípom ochrany hospodárskej súťaže.

Zo samotného návrhu skupiny poslancov jednoznačne vyplýva, že zásah do práva na podnikanie je z ich pohľadu len terciárnym problémom, ktorý posúvajú argumentačne do úzadia v prospech argumentácie týkajúcej sa zásahu do princípu rovnosti (ktorý je však nevyhnutné spájať práve s právom na podnikanie) a predovšetkým v prospech argumentácie zameranej na nesúlad s čl.

	<p>55 ods. 2 ústavy.</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovatelia argumentačne prepojili zásah do čl. 35 ods. 1 ústavy tézou o vytvorení značných bariér vstupu na trh, čím implicitne podmienili zásah do práva podnikat' porušením princípu ochrany hospodárskej súťaže, ústavný súd vzhľadom na predošlý záver o súlade navrhovateľmi napadnutej právnej úpravy s čl. 55 ods. 2 ústavy konštatuje, že napadnuté ustanovenia zákona o odpadoch sú v súlade aj s čl. 35 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy (ktoré boli vzhľadom na ich akcesorickú povahu spojené s posúdením zásahu do čl. 35 ods. 1 ústavy).</p> <p>K namietanému nesúladu s čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s čl. 3 Zmluvy o Európskej únii a obsahu Protokolu č. 27 pripojenému k Zmluve o Európskej únii</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že namietaný nesúlad napadnutých ustanovení zákona o odpadoch s ustanoveniami Zmluvy o Európskej únii a Protokolu č. 27 pripojenému k Zmluve o Európskej únii sa koncentruje na oblasť ochrany hospodárskej súťaže, ktorá bola ústavným súdom posudzovaná už v relácii k ústave, a aj v prípade skupinou poslancov vymedzeného okruhu (výseku) z práva Európskej únie ide o totožné princípy a právom chránené hodnoty (hospodárska súťaž) a návrh skupiny poslancov v tejto časti len duplikoval dôvody, ktoré boli už zahrnuté a posúdené v rámci súladu s vnútroštátnym právom (kompatibilita s ústavou), ústavný súd z rovnakých dôvodov nevyhoviel ani návrhu navrhovateľov na vyslovenie nesúladu napadnutých ustanovení zákona o odpadoch s čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s čl. 3 Zmluvy o Európskej únii a obsahu Protokolu č. 27 pripojenému k Zmluve o Európskej únii.</p> <p>K namietanému nesúladu s čl. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov</p> <p>Pokiaľ ide o časť návrhu týkajúcu sa namietaného nesúladu napadnutých ustanovení zákona o odpadoch s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov, ústavný súd poukazuje na svoju predošlú judikatúru, v zmysle ktorej aj po pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii zostávajú referenčným rámcom prieskumu ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) normy ústavného poriadku Slovenskej republiky (pozri PL. ÚS 10/2014). Táto smernica, hoci predstavuje právne záväzný akt orgánov Európskej únie a prameň jej sekundárneho práva, nie je referenčnou normou v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy (pozri PL. ÚS 8/2010). Z uvedeného dôvodu nie je možné návrhu v tejto časti vyhovieť.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Konanie o návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky v časti namietaného nesúladu § 28 ods. 4 písm. r) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s čl. 3 Zmluvy o Európskej únii a obsahu Protokolu č. 27 pripojenému k Zmluve o Európskej únii, ako i čl. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov zastavuje.</p> <p>Návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vo zvyšnej časti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na	PL. ÚS 23/02, PL. ÚS 16/03, PL. ÚS 43/03

relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	PL. ÚS 13/97 BROULÍK, J., BARTOŠEK, J. Ekonomický přístup k právu. Praha : C. H. Beck, 2015, s. 55. PL. ÚS 16/08, PL. ÚS 12/2014 I. ÚS 17/99
súvisiace právne predpisy	zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch
kľúčové slová	práva a slobody – hospodárske, sociálne a kultúrne práva-právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť ochrana hospodárskej súťaže zmena právnej úpravy zmluva obec

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.